

Kort sagt

Invasjonen

Jo, vi var naive om Russland!

«De var ikke naive, de som trodde på samarbeid med Russland.» Så skriver Aftenpostens kommentator Halvor Hegtun 2. mai.

Om enn ikke «de», så la oss heller skrive «vi». Vi som vokste opp i skyggen av den kalde krigen. Vi som avskydde kommunismen og derfor også Sovjetunionen. Vi som jublet da Berlinmuren falt.

Vi som delte Thorvald Stoltenbergs visjon om at Norge kunne utgjøre en forskjell gjennom vår satsing på Barentssamarbeidet.

Vi trodde på samarbeid med Russland og mente at vi hadde grunn til det, fordi vi «kjente Russland».

Men stundom trumfer ønsker erfaring, og en påkrevet realitetsorientering kommer gradvis.

Som leder for Osses støttegruppe til Tsjetsjenia (1998-2000) møtte jeg Vladimir Putin, den gang direktør for den russiske sikkerhetstjenesten FSB, på hans kontor i Moskva.

Putin forklarte meg hvilken trussel Tsjetsjenia var mot Russland, og at denne trusselen måtte elimineres.

Få måneder senere var Putin blitt statsminister og satte i gang den andre tsjetsjenske krig. En krig med mønster som han gjentok i Georgia i 2008, i Krim og Øst-Ukraina i 2014 og i Syria i 2015. Mønster som vi i dag ser igjen i Ukraina, nå i fullskalautgave.

I 2014 var jeg blitt nødt til å innse at Russland under Putin var blitt en mer uberegnelig og enda farligere aktør på den internasjonale arena enn hva Sovjetunionen var i den kalde krigen og terrorbalansens dager.

I min bok «Fra Lenin til Putin» (2017) utdypet jeg dette, med følgende advarsel:

«Det bekymringsfulle ville være om Russland nok en gang skulle falle for fristelsen til å ty til hasardiøs eventyrpolitikk med bruk av militære maktmidler mot andre land - det har jo fungert før, så hvorfor ikke atter en gang?»

Ikke spesielt forutseende: Slike erkjennelser hadde andre enn jeg forlenget målbåret.

Og at vi var naive, vi som trodde på samarbeid med Russland, er sant og visst.

Odd Gunnar Skagestad
Forfatter, tidligere diplomat

Kort sagt

Invasjonen

Jo, vi var naive om Russland!

«De var ikke naive, de som trodde på samarbeid med Russland.» Så skriver Aftenpostens kommentator Halvor Hegtun 2. mai.

Om enn ikke «de», så la oss heller skrive «vi». Vi som vokste opp i skyggen av den kalde krigen. Vi som avskydde kommunismen og derfor også Sovjetunionen. Vi som jublet da Berlinmuren falt.

Vi som delte Thorvald Stoltenbergs visjon om at Norge kunne utgjøre en forskjell gjennom vår satsing på Barentssamarbeidet.

Vi trodde på samarbeid med Russland og mente at vi hadde grunn til det, fordi vi «kjente Russland».

Men stundom trumfer ønsker erfaring, og en påkrevet realitetsorientering kommer gradvis.

Som leder for Osses støttegruppe til Tsjetsjenia (1998-2000) møtte jeg Vladimir Putin, den gang direktør for den russiske sikkerhetstjenesten FSB, på hans kontor i Moskva.

Putin forklarte meg hvilken trussel Tsjetsjenia var mot Russland, og at denne trusselen måtte elimineres.

Få måneder senere var Putin blitt statsminister og satte i gang den andre tsjetsjenske krig. En krig med mønster som han gjentok i Georgia i 2008, i Krim og Øst-Ukraina i 2014 og i Syria i 2015. Mønster som vi i dag ser igjen i Ukraina, nå i fullskallautgave.

I 2014 var jeg blitt nødt til å innse at Russland under Putin var blitt en mer uberegnelig og enda farligere aktør på den internasjonale arena enn hva Sovjetunionen var i den kalde krigens og terrorbalansens dager.

I min bok «Fra Lenin til Putin» (2017) utdypet jeg dette, med følgende advarsel:

«Det bekymringsfulle ville være om Russland nok en gang skulle falle for fristelsen til å ty til hasardiøs eventyrpolitikk med bruk av militære maktmidler mot andre land - det har jo fungert før, så hvorfor ikke atter en gang?»

Ikke spesielt forutseende: Slike erkjennelser hadde andre enn jeg forlenget målbåret.

Og at vi var naive, vi som trodde på samarbeid med Russland, er sant og visst.

Odd Gunnar Skagestad
Forfatter, tidligere diplomat